

Najít zlato

ZENOVÝ MISTR SEUNG SAHN

V zenové tradici se používá sedmnáct set koanů. Tyto původní koany používá také korejský buddhismus (zde se jim říká kong-any). Jiné školy zenu si sestavily své vlastní koanové sbírky – do nich zahrnuly to, co jim připadalo z hlediska učení jako nejdůležitější. Jedna sbírka, zvaná Zápisky z Modrého útesu (Blue Cliff Record), obsahuje sto koanů, Mu Mun Kwan je sbírka pouhých čtyřiceti osmi koanů.

Ale to je stále ještě příliš komplikované, proto naše škola vytvořila sbírku pouhých deseti koanů nazvanou Deset bran. Je to velmi prosté! Projdete-li těmito deseti branami, porozumíte tomu, co koan je.

A porozumíte-li tomu, co koan je, budete také vědět, jak správně praktikovat. A pak to tak dělat! Pokud totiž koanu pouze porozumíte a nebudete praktikovat, nebudete to zkoušet, budete mít velký problém. Někteří lidé dokáží zodpovědět mnoho koanů, ale nepraktikují. Takový koan se potom nikdy nestane jejich. Pravým smyslem koanu je dát nám správný směr, aby byl také náš život správný.

„Půjdeš-li deset mil na jih, najdeš zlato. Jdi a najdi ho.“ Takovým instrukcím každý rozumí, ale když těch deset mil neujde, nikdy zlato nenajde. „Rozumím – deset mil na jih odtud je hora, uvnitř té hory jeskyně a uvnitř té jeskyně zlato. Je to zcela jasné.“ Skvělé, ale když se tam nevydáte, nikdy se k zlatu nedostanete. Proto vám pouhé porozumění koanu nemůže pomoci, nemůže pomoci vašemu životu.

Mnoho lidí umí dát během rozhovoru na koan dobrou odpověď, ale jejich každodenní život už takovou „dobrou odpověď“ není. Touha, hněv a nevědomost je neustále kontrolují.

Proto není porozumění koanům důležité. Na dobré či špatné odpovědi příliš nezáleží. Jestli se odpověď objeví, nebo ne, na tom nesejde. Nejdůležitější je náš každodenní život. Je-li náš každodenní život okamžik za okamžikem jasný, nejsou koany žádný problém. Tehdy jsou koan a náš život doopravdy propojeny.

– Přeložil Jiří Lněnička